

OECD *Multilingual Summaries* Government at a Glance 2015

Summary in Finnish

Read the full book on: [10.1787/gov_glance-2015-en](https://doi.org/10.1787/gov_glance-2015-en)

Hallintokatsaus 2015

Suomenkielinen tiivistelmä

Talous elpyy OECD:n alueella ja on kääntymässä hitaasti kasvuun. Julkisen talouden vakauttaminen jatkuu, vaikka työttömyys pysyy edelleen korkeana ja tuottavuuden kasvu on ollut heikkoa. Myös eriarvoisuus tulojaossa ja muissa ihmisten hyvinvointiin vaikuttavissa tekijöissä kasvaa edelleen. Hallitusten on vastattava näihin haasteisiin, jotta ne saisivat aikaan vahvempaa ja osallistavampaa kasvua tulevina vuosina. Siksi yhteiskuntapolitiikan suunnittelussa tarvitaan moniulotteista lähestymistapaa.

Valtioilla on monia poliittisia välineitä kestävämmän ja osallistavamman yhteiskunnan perustusten rakentamiseksi. Kuitenkin myös hyvin suunnitellut toimintaohjelmat voivat jäädä tuloksettomiksi ilman asianmukaisia mekanismeja, joilla voidaan estää erikoisalojen eturyhmiä "sieppaamasta" yhteiskuntapolitiikan suunnittelua omiin käsiinsä, ja joilla voidaan varmistaa toimintaohjelmien todellinen toimeenpano ja edistää niiden seuranta ja arviointia. Hallintokatsauksessa 2015 tarkasteltavat indikaattorit valottavat OECD-maiden osallistavuuskykyä työllisyyden, toimintaohjelmien suunnitteluprosessien ja niiden tulosten suhteen.

Tärkeimmät havainnot

OECD-maiden yleinen budjettitasapaino paranee

- OECD-maiden budjettitasapaino parani 4,2 prosenttiyksikköä vuoden 2009 bruttokansantuotteen suhteen lasketusta 8,4%:n alijäämästä 4,2%:n alijäämään BKT:sta vuonna 2013.
- Vuonna 2013 rakenteellinen budjettitasapaino parani OECD-maissa keskimäärin 3,5%:n alijäämän tasolle potentiaalisen BKT:n osuutena laskettuna, mikä tarkoittaa 3,6 prosenttiyksikön parannusta vuoteen 2009 verrattuna.
- Julkisen talouden tervehdyttämistoimien tuloksena suurin osa OECD-maista onnistui parantamaan nettosäästöastettaan (juoksevien tulojen ja menojen välinen ero) vuosien 2009 ja 2013 välisenä aikana, mukaanlukien myös erittäin negatiivisten suhdelukujen maat, kuten Kreikka, Irlanti ja Portugal.
- Vuonna 2013 OECD-maiden keskimääräinen velkataso nousi 109,3 prosenttiin BKT:sta. Vuosina 2013-2014 velkataso laski Tsekin tasavallassa, Irlannissa, Norjassa ja Slovakiassa, ja se nousi eniten Sloveniassa, Espanjassa, Italiassa ja Belgiassa.

Julkisten investointien taso on matala ja se on laskenut merkittävästi vuodesta 2009

- Vuosien 2009 ja 2013 välisenä aikana julkiset investoinnit laskivat 0,8 prosenttiyksikköä osuutena BKT:sta ja 1,4 prosenttiyksikköä osuutena OECD-maiden keskimääräistä kokonaismenoista. Vuonna 2013 julkiset investoinnit edustivat 3,3% BKT:sta ja 7,8% keskimääräisistä kokonaismenoista.
- Vuonna 2013 valtioiden aluehallinnot tekivät keskimäärin 60% kaikista julkisista investoinneista. Sitä vastoin Chiilen, Kreikan ja Slovakian tapaisissa maissa keskushallinto suoritti yli 70% julkisista investoinneista.

Uudistuksista huolimatta julkisen sektorin työvoiman osuus koko työvoimasta pysyy suhteellisen vakaana

- Useimpien OECD-maiden keskushallinnot ovat käyttäneet laajalti työ- ja palkkaus uudistuksia menojen vähentämiseksi.
- Työuudistuksissa on käytetty erilaisia välineitä ja toimia, kuten eläköityvän henkilöstön korvaamista uudella vain osittain tai ei lainkaan, rekrytoinnin jäädyttämistä, ulkoistamista ja palkkauksen sopeuttamista leikkaamalla etenkin korkeimman tason virkamiesten palkkoja ja jäädyttämällä palkkojen kehitys. Yleisesti ottaen voidaan todeta, että uudistukset ovat johtaneet havaitun stressitason ja työn intensiivisyyden lievään nousuun.
- Uudistuksista huolimatta julkisen sektorin työvoiman (joka ei rajoitu vain keskushallinnon henkilöstöön) osuus koko työvoimasta pysyi suhteellisen vakaana hieman yli 19 prosentissa vuonna 2013.

Sidosryhmien osallistuminen sääntelypolitiikan suunnitteluun on yleistä, mutta se tapahtuu hyvin myöhäisessä vaiheessa

- Vuonna 2012 julkaistujen OECD:n sääntelykäytäntöjen ja -politiikkojen suositusten yhteydessä OECD-maat sitoutuivat valtionhallinnon yhtenäisyyttä korostavaan lähestymistapaan (whole-of-government) sääntelykäytännöissään. Monet maat ovat ottaneet käyttöön virallisia vaatimuksia ja edistyneet siten merkittävästi käytäntöjen ja niiden laadun parantamisessa sekä tiettyjen OECD:n neuvoston suositusten toteuttamisessa.
- Tästä huolimatta valtioiden käyttämien säädöstenvaikutusanalyysien, kulujen ja hyötyjen sekä sääntöjen välisten kompromissien ja synergioiden jälkiarviointien laajuudessa on suuria eroja.
- Sidosryhmien osallistumisessa sääntöjen laadintaan on vielä paljon parannettavaa. Kansalaisia, yhtiöitä, kansalaisjärjestöjä jne. kuullaan tavallisesti hyvin myöhäisessä vaiheessa: usein se tapahtuu vasta, kun suunnitelma lainsäädännöstä esitellään hallitukselle. Sidosryhmiltä pyydetään harvoin palautetta sääntöjen tehokkuudesta tai paremmasta täytäntöönpanosta, eikä niitä oteta mukaan järjestelmällisesti aikaisessa vaiheessa käytäviin keskusteluihin ongelman luonteesta ja sen mahdollisista ratkaisuista.

Päätäjien integriteettiä koskevia sääntöjä tiukennetaan, mutta niissä on edelleen suuria aukkoja

- OECD-maissa kiinnitetään entistä enemmän huomiota eturistiriitihin, mutta toisin kuin julkisia vastuutehtäviä seuraavista tehtävistä, päätäjien ja virkamiesten aikaisemmista tehtävistä (esimerkiksi aikaisemmista yksityisen sektorin työ- tai vaikutustehtävistä) ei ole juurikaan sääntöjä.
- Suurempaa päätösvaltaa käyttäviä virkamiehiä koskevia vaatimuksia yksityisten etujen ilmoittamisesta on tiukennettu edelleen useimmissa OECD-maissa, mutta oikeuslaitokselta ja "riskialttiilta" toimialueilta - joihin kuuluvat esim. vero- ja tullivirkamiehet, julkisista hankinnoista vastaavat virkamiehet ja rahoitusalan viranomaiset - vaadittava avoimuuden taso on matalampi kuin toimeenpanovallan ja lainsäädäntövallan sektoreilla.
- Vahvaan asemaan päässeiden eturyhmien sopimaton vaikuttaminen politiikan suunnitteluprosessiin on jatkuva riski nykyisen järjestelmän aukkojen takia. Sellaisia ovat mm. eri eturyhmien epätasapainoinen edustus hallitusten neuvoo-antavissa ryhmissä ja ihmisten liikkuminen edestakaisin säätelijöiden ja säädeltävien palveluksessa (ns. pyörö-ovi-ilmiö).
- Vuodesta 2009 lähtien väärinkäytösten paljastajia suojelevia lakeja on säädetty huomattavasti enemmän. Käytännössä todellinen suojeleminen on kuitenkin edelleen haasteellista.

Valtiot ottavat käyttöön avointa hallinnon dataa koskevia hyviä käytäntöjä

- Julkisen hallinnon avoin data antaa kansan uudelle sukupolvelle, yrityksille ja virkamiehille mahdollisuuden luoda sosioekonomista arvoa ja se parantaa hallinnon avoimuutta.
- Uuden OURdata-indeksin mukaan datan avoimuutta tukevat toimet olivat vahvimpia Koreassa, Ranskassa, Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Australiassa, Kanadassa ja Espanjassa.
- Vaikka monissa maissa on panostettu merkittävästi datan hyvään ja helppoon saatavuuteen, voidaan kuitenkin havaita eroja siinä, kuinka aktiivisesti hallinto tukee julkisen datan uudelleenkäyttöä (erityisesti julkisen hallinnon sisäisen uudelleenkäytön suhteen).

Valtioiden vero- ja etuusjärjestelmät ovat hillinneet merkittävästi markkinatulojen eriarvoisuuden kasvua, mutta muut eriarvoistavat tekijät vaativat toimia

- Valtion tulonsiirrot ja siirtomaksut ovat tehokas työväline markkinatulojen eriarvoisuuden kasvun seurausten rajoittamisessa. Vuonna 2011 OECD-maiden hallitusten suorittama tulojen uudelleenjako alensi GINI-kerrointa yli 16 prosenttiyksikköä.
- Joissain maissa valtion menoleikkaukset ovat kasvattaneet kansalaisten suoraa maksuosuutta valtion palveluista, mikä voi lisätä edelleen taloudellisia esteitä pienituloisille kansalaisille.
- Kansalaiskeskeinen lähestymistapa palvelujen toimittamisessa, missä kiinnitetään erityinen huomio heikossa asemassa oleviin kansalaisiin (pienituloiset, maahanmuuttajat, vammaiset, nuoret jne.), sekä uuden teknologian potentiaalin täysimääräinen hyödyntäminen antavat mahdollisuuksia entistä osallistavampaan palvelujen toimittamiseen ja palvelutuloksiin.

© OECD

Tämä yhteenveto ei ole virallinen OECD-käännös.

Tämän yhteenvedon kopioiminen on sallittua sillä edellytyksellä, että OECD:n tekijänoikeudet ja alkuperäisen julkaisun nimi mainitaan.

Monikieliset yhteenvedot ovat käännettyjä otteita OECD:n julkaisuista, jotka on julkaistu alun perin englanniksi ja ranskaksi.

Julkaisu on saatavilla maksutta OECD:n verkkokirjastossa osoitteessa www.oecd.org/bookshop

Lisätietoja antaa: OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate

Sähköposti: rights@oecd.org faksinumero: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Vieraile osaston verkkosivuilla osoitteessa www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2015), *Government at a Glance 2015*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/gov_glance-2015-en